

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Pressekonferanse

6. november 2013

Finansielle utviklingstrekk 2013

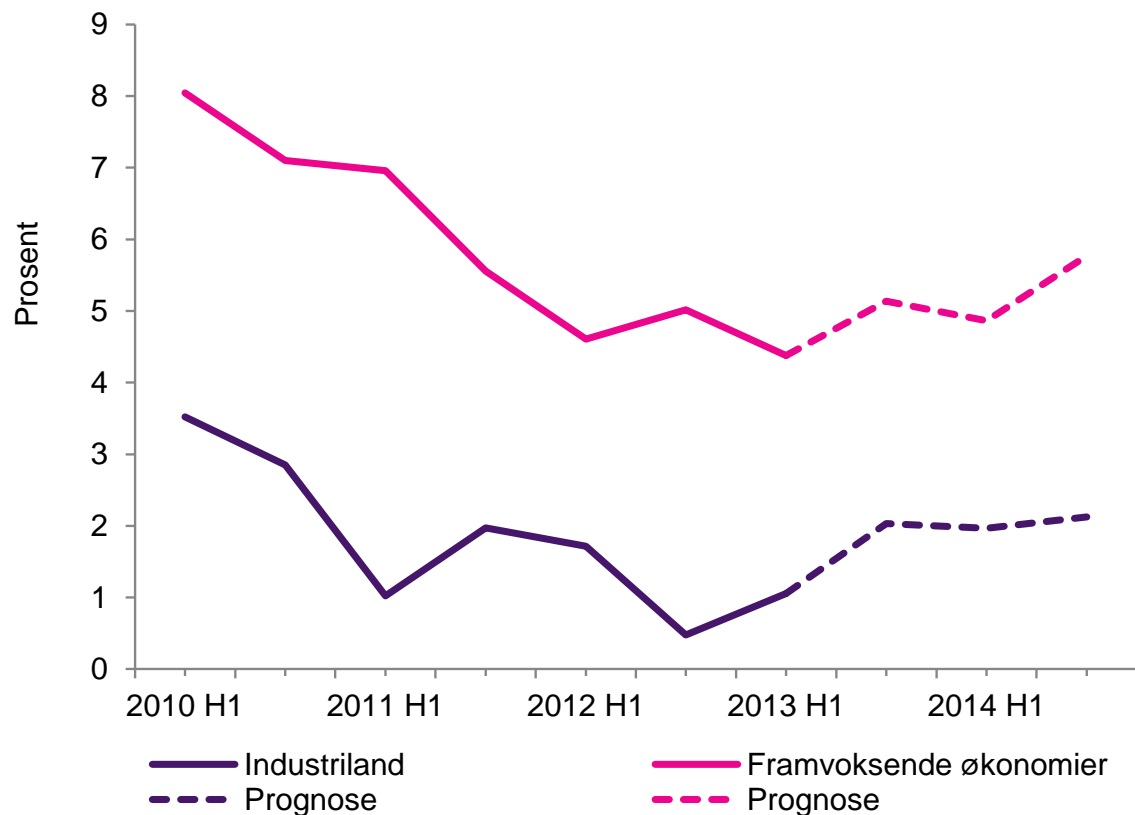
Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen

Direktør Emil R. Steffensen

Innledning

- Norsk økonomi – risikofaktorer
- Bank og forsikring
- Boligmarkedet og husholdningene

Internasjonal økonomi

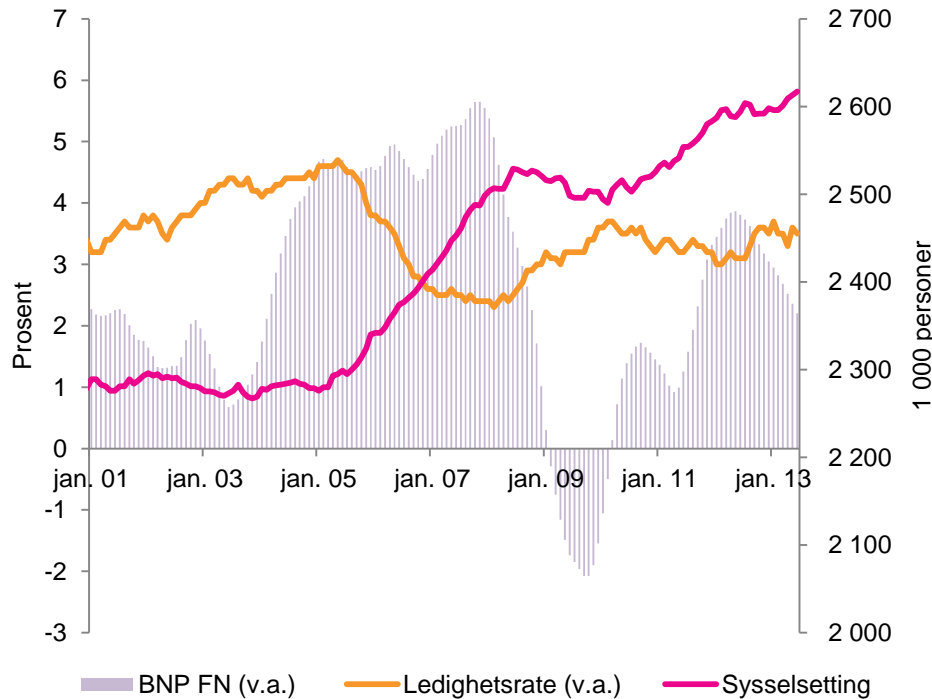

- Første halvår 2013: Noe høyere vekst i industriland og avtakende vekst i framvoksende økonomier
- Prognosene for 2013 og 2014 nedjustert i oktober for tredje gang i år
- Fortsatt stor usikkerhet

Kilde: IMF

Norsk økonomi

Arbeidsledighet, sysselsetting og BNP-vekst

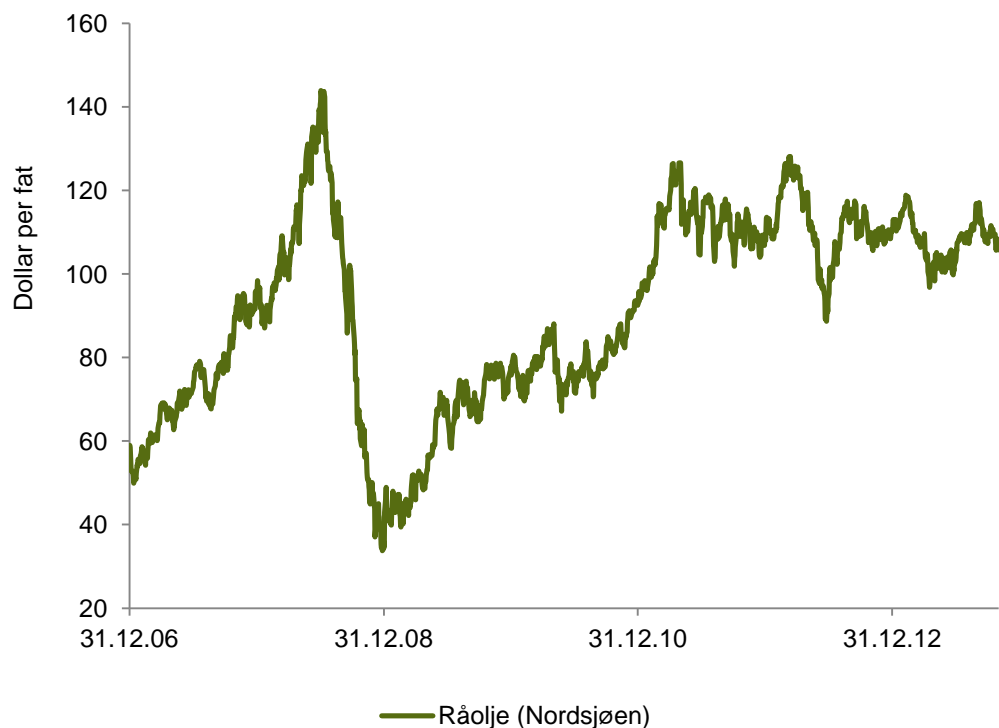
Realvekst (%) i BNP Fastlands-Norge		
	Norges Bank	Finans- departementet
2012	3,4	3,4
2013	1 ¾	2,2
2014	2 ¼	2,7
2015	2 ¾	
2016	2 ¾	

- Svakere BNP-vekst siste tre kvartaler
- Deler av K-sektor og skipsfart merker internasjonal nedgang og overkapasitet
- Prognosene for 2013 og 2014 nedjustert
- Høyere aktivitet framover ventes

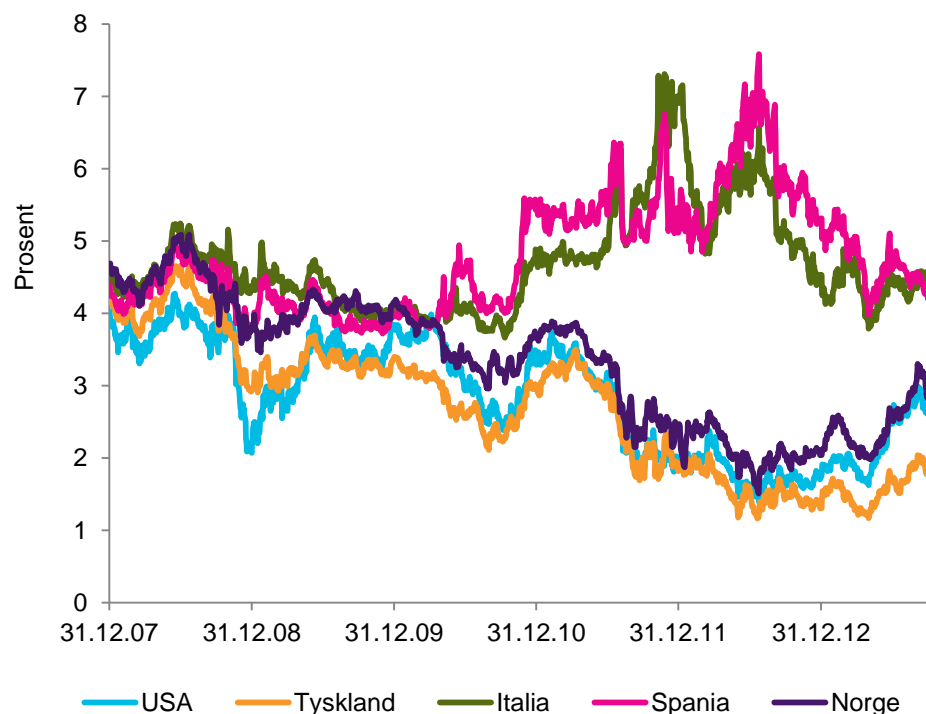
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oljepris og rentemarkedene

Oljepris

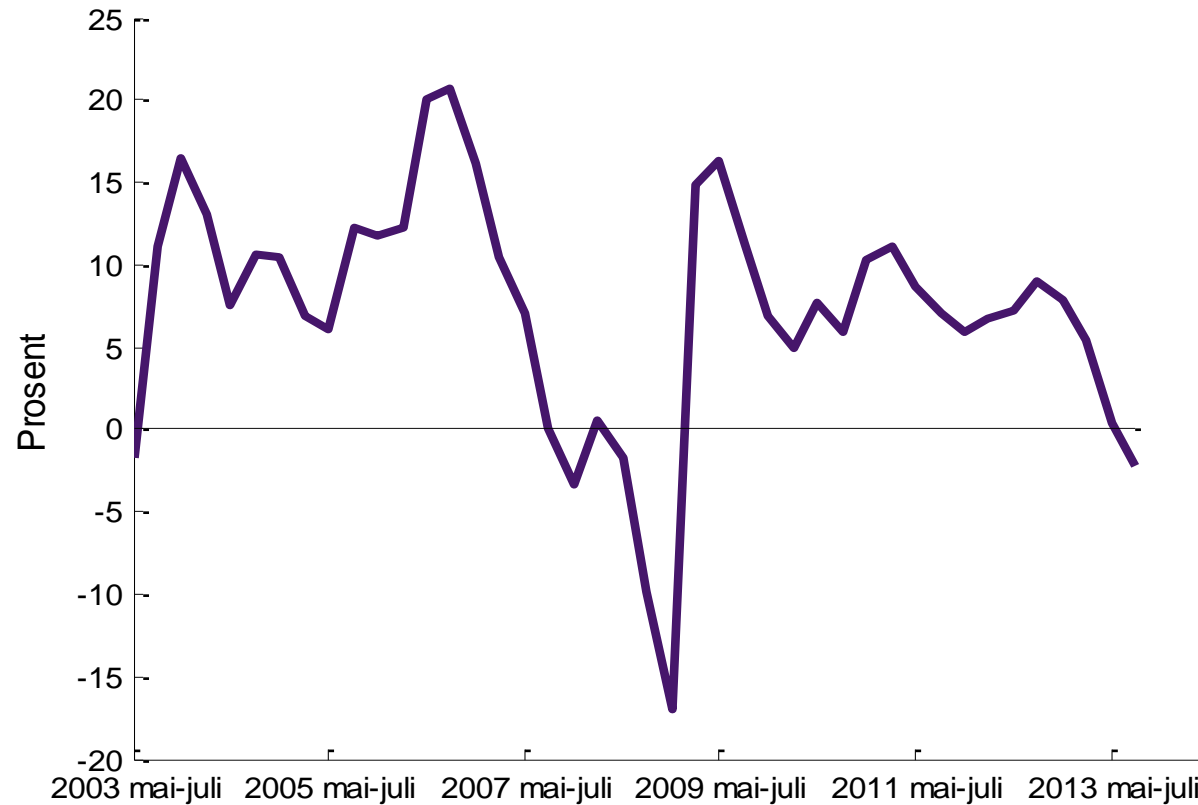

Rente, statsobligasjoner, 10 år

Kilde: Thomson Reuters Datastream

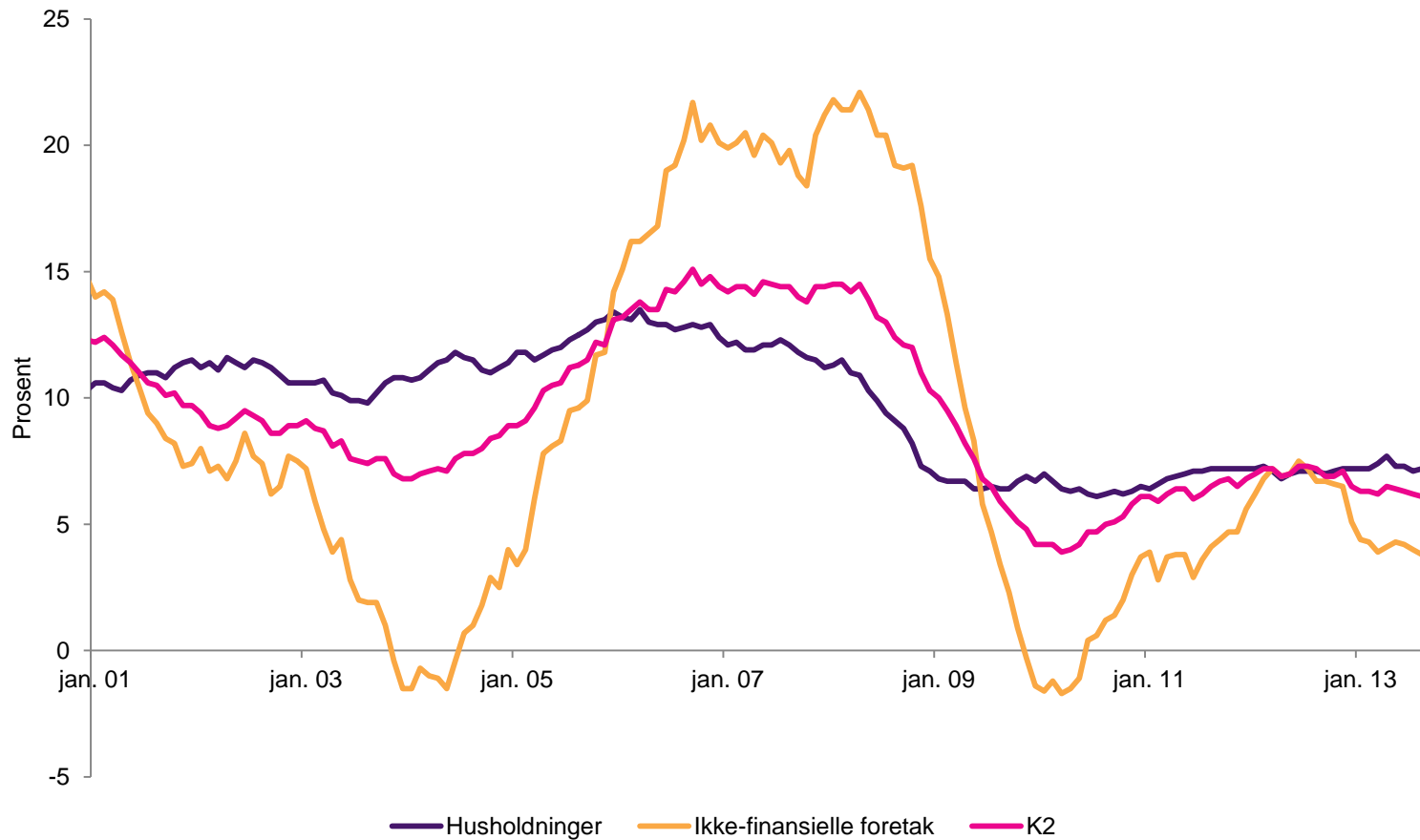
Vekst i boligprisene

Annualisert 3-måneders vekst

Kilder: EEF, Eiendomsverdi og Finn.no

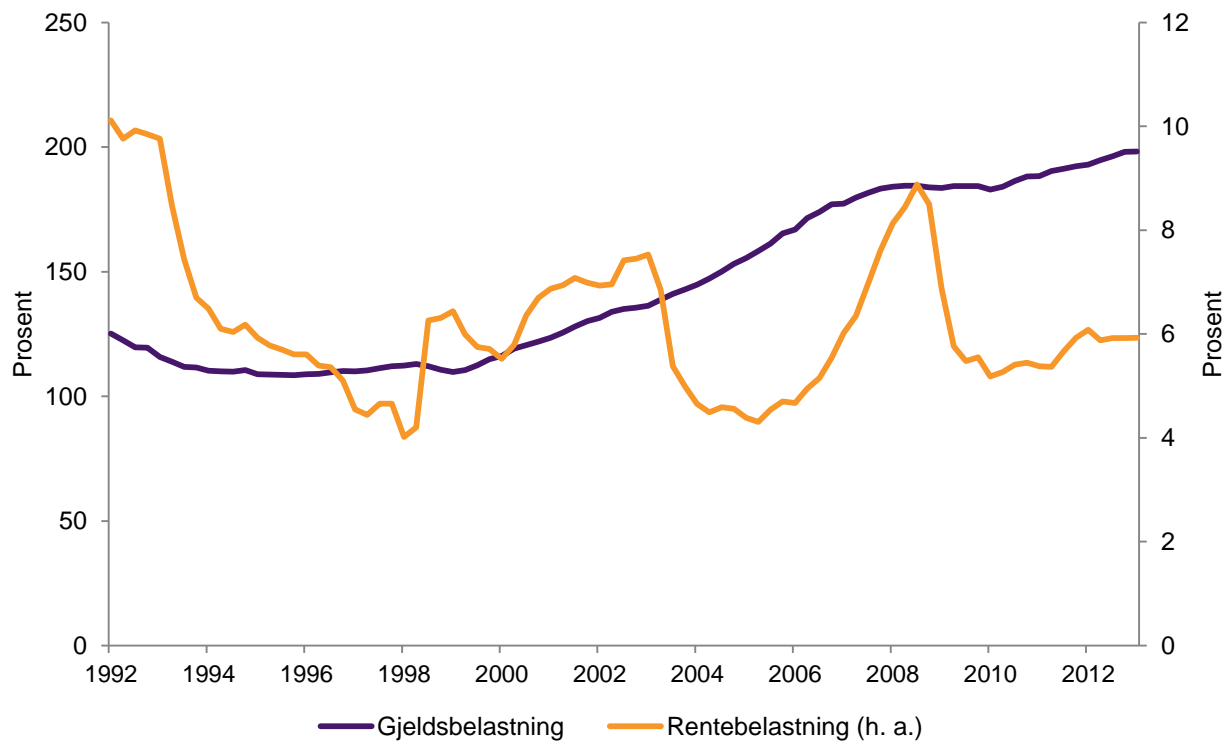
Kredittvekst

K2 er bruttogjeld fra innenlandske kilder

Kilde: Statistisk sentralbyrå

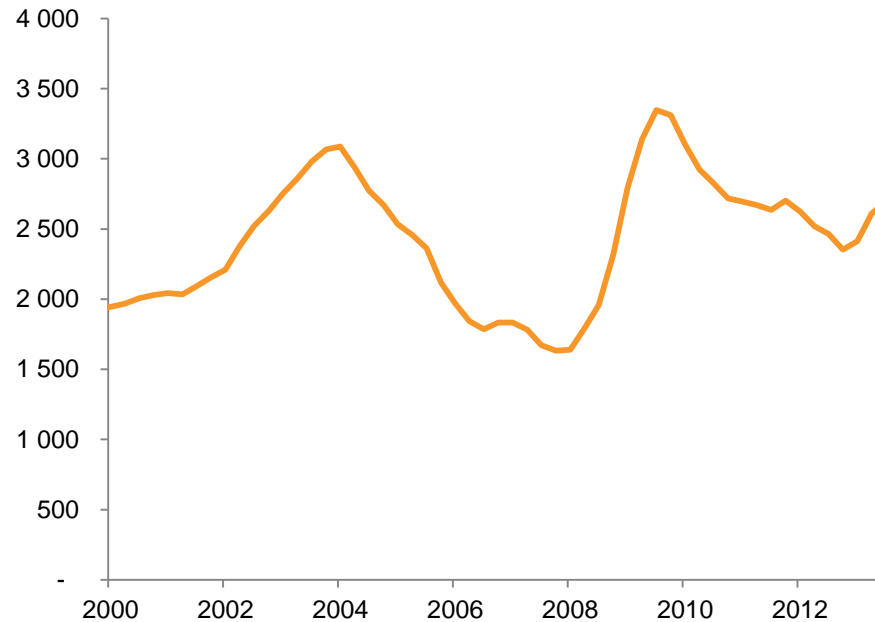
Husholdningenes gjelds- og rentebelastning

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Ikke-finansielle foretak

Antall nye konkurser*

*Ekskl. enkeltpersonsforetak og NUF-er. Summert over de siste 4 kvartalene

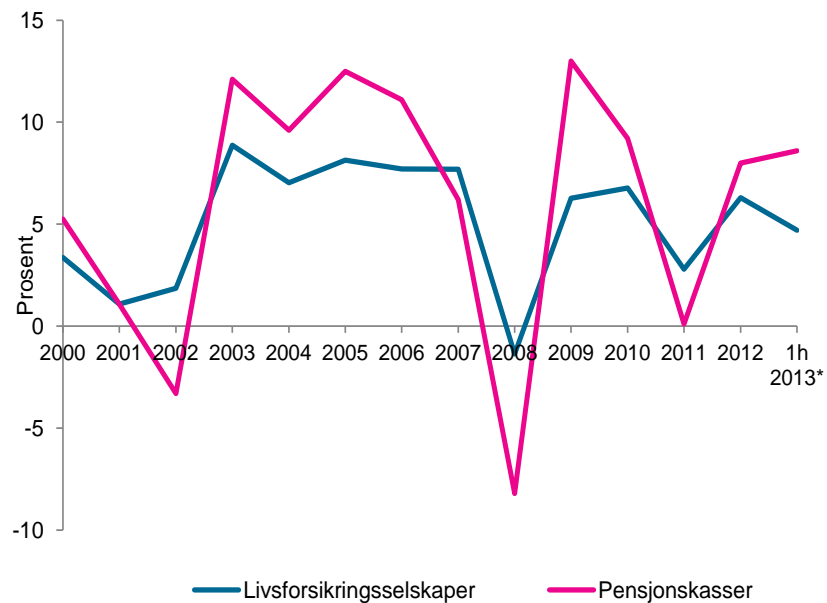
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Risikofaktorer

- Internasjonalt:
 - Lav vekst i Europa lenge?
 - Lavere vekst i framvoksende økonomier
 - Reversering av pengepolitiske tiltak
 - Ny finansuro
 - Oljepris
- Norge:
 - Todeling av norsk økonomi – sårbar for fall i oljeprisen
 - Boligmarkedet og husholdningenes gjeld

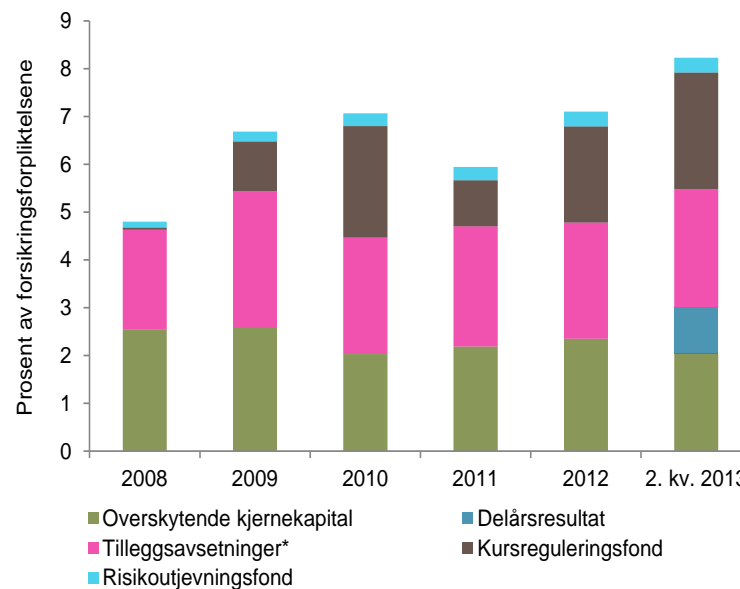
Livsforsikringselskaper og pensjonskasser

Verdijustert kapitalavkastning

*Annualisert

Bufferkapital i livsforsikringselskapene

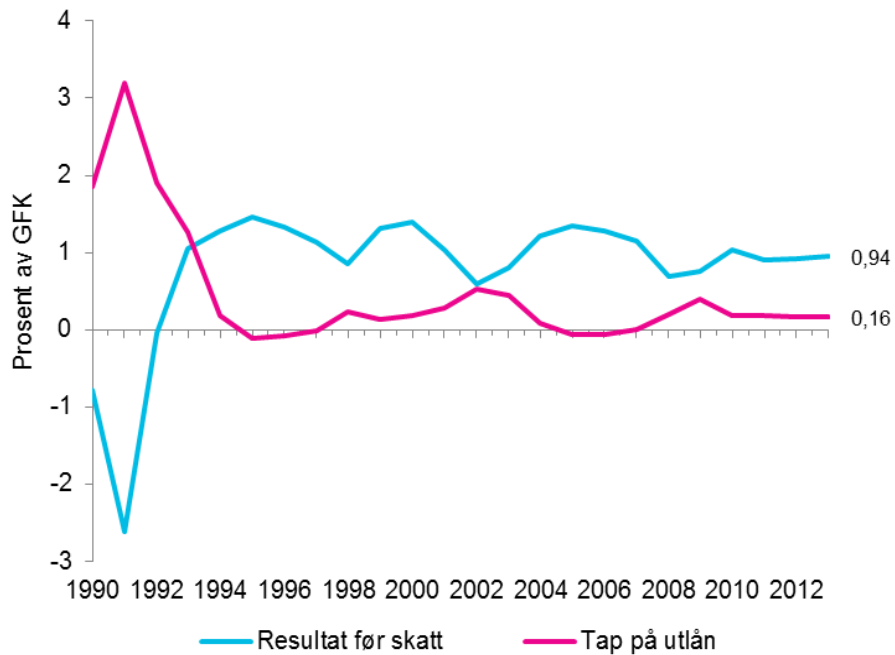
Kilde: Finanstilsynet

Utfordringer i livsforsikring og pensjonskasser

- Stor andel av forsikringsforpliktelsene med garantert rente – utfordrende i et lavrenteregime
- Betydelig behov for høyere avsetninger for økende levealder
- Vesentlig høyere kapitalkrav under Solvens II

Bankenes inntjening

Resultatutvikling

Egenkapitalavkastning

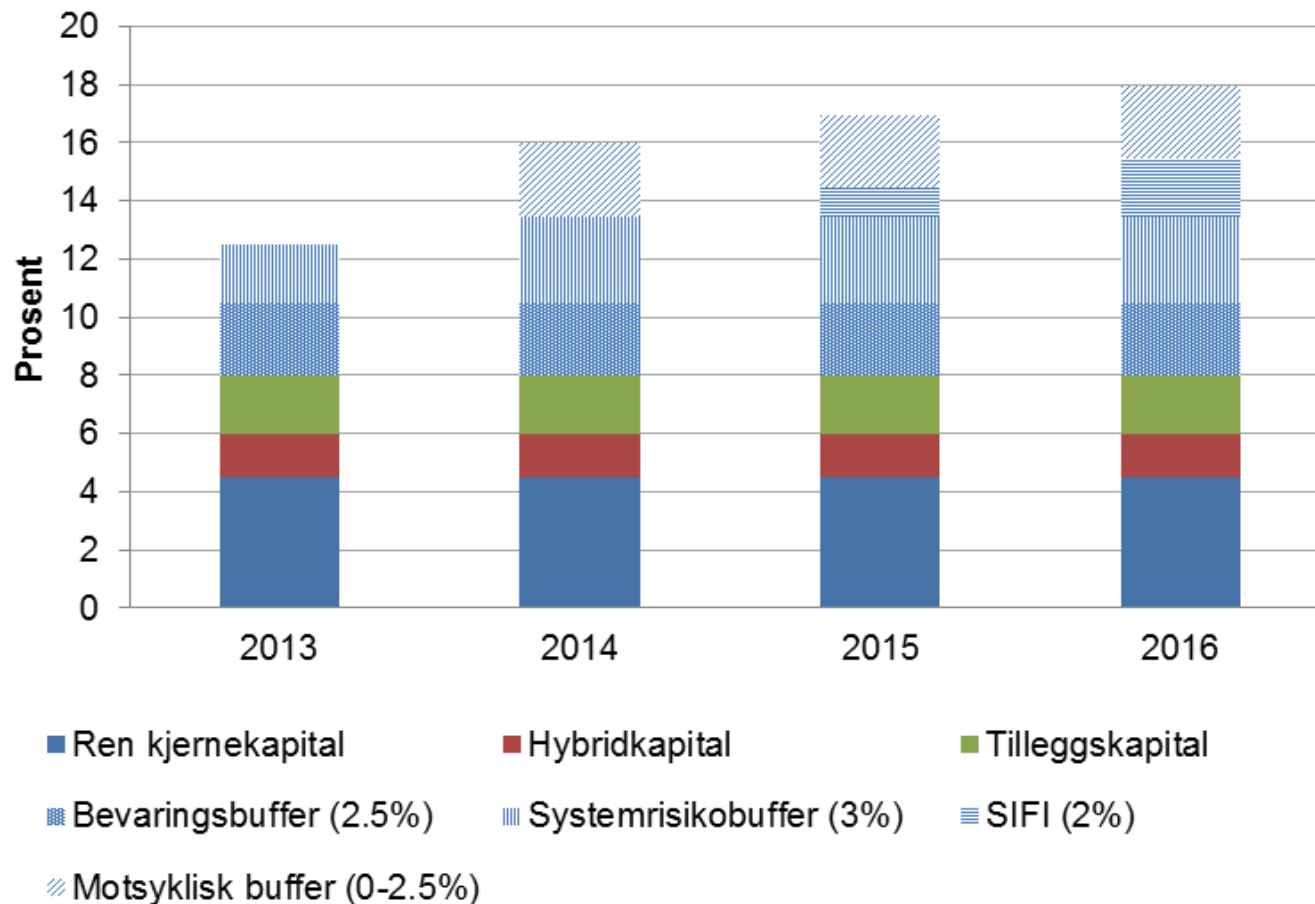
Kilde: Finanstilsynet

Situasjonen i banksektoren

- Fortsatt lave tap på utlån bidrar til god inntjening
- Økte netto renteinntekter og kostnadseffektivisering
- Bedring i finansieringsstruktur, men også betydelig kort markedsfinansiering
- Fortsatt sterk utlånsvekst til husholdningene

BANKENES KAPITALBEHOV

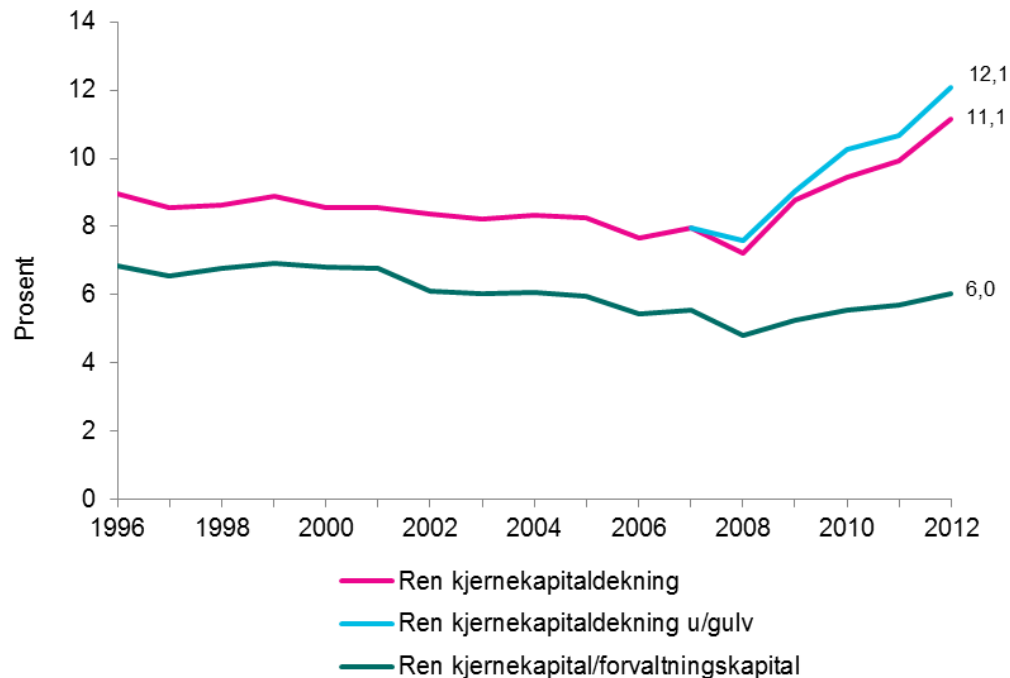
Regulatoriske kapitalkrav

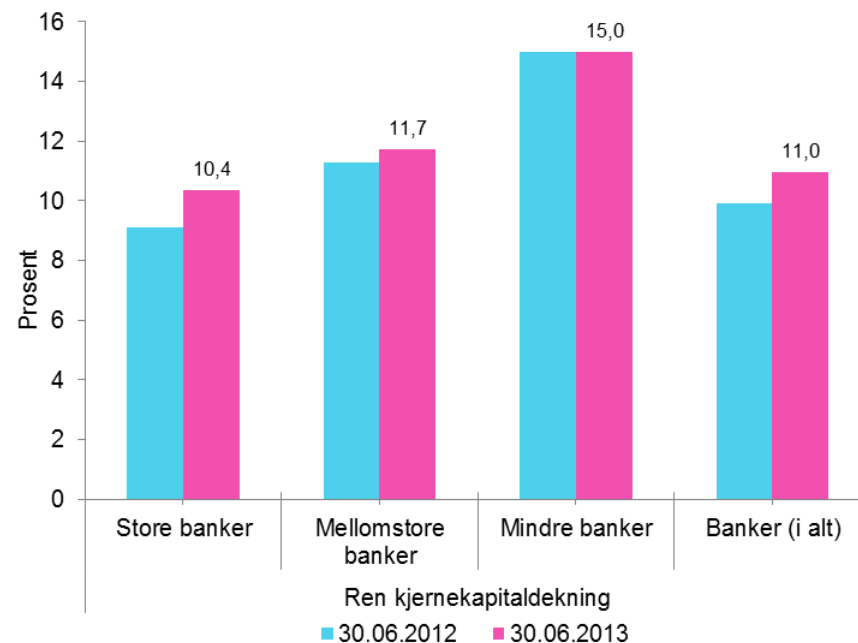
Kilde: Finanstilsynet

Bankenes soliditet

Utvikling i soliditet

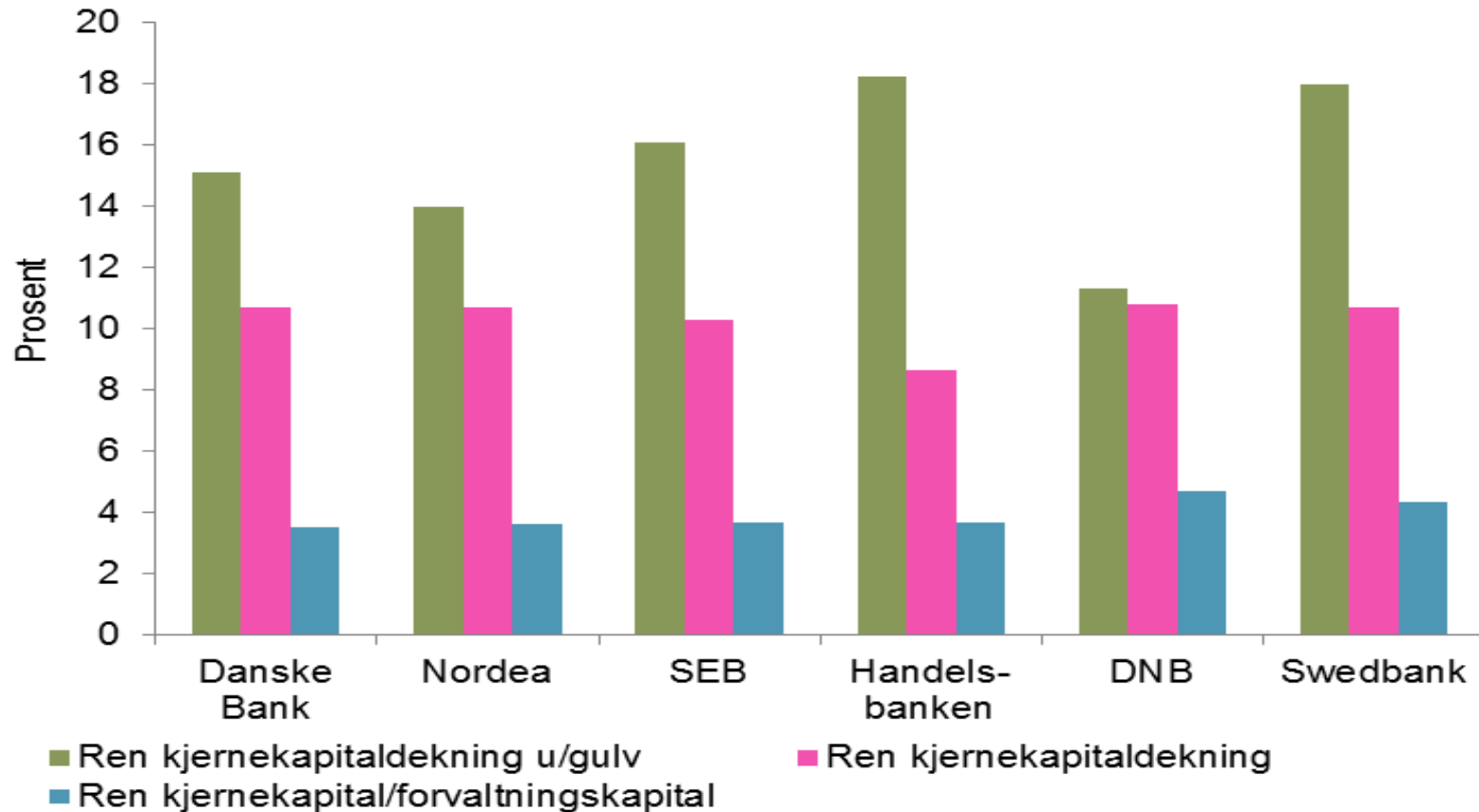
Ren kjernekapitaldekning

Kilde: Finanstilsynet

Soliditet i nordiske finanskonsern

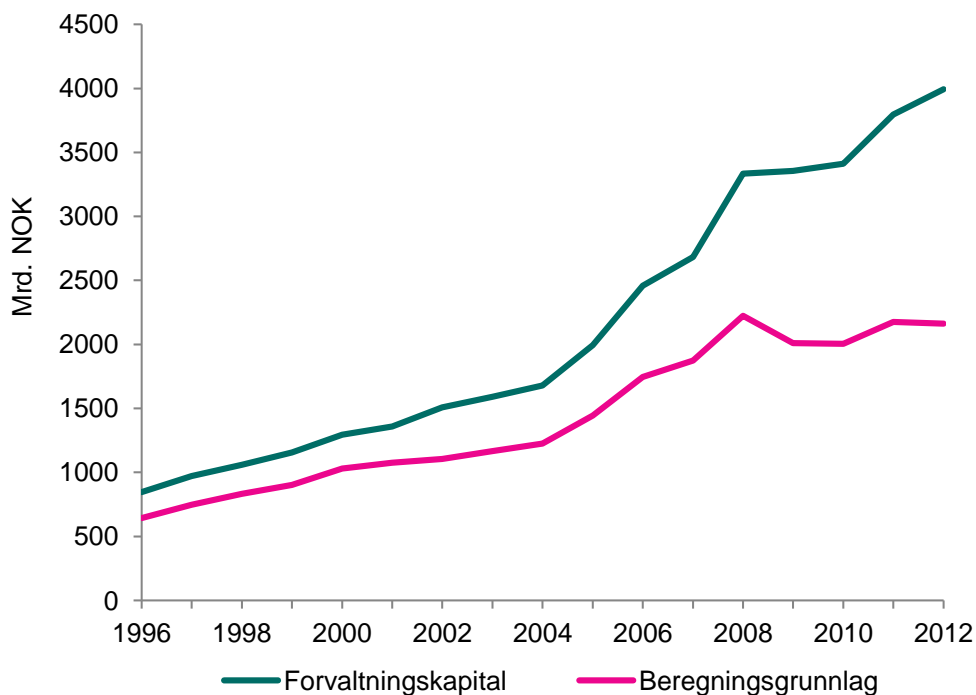
(per 1. halvår 2013)

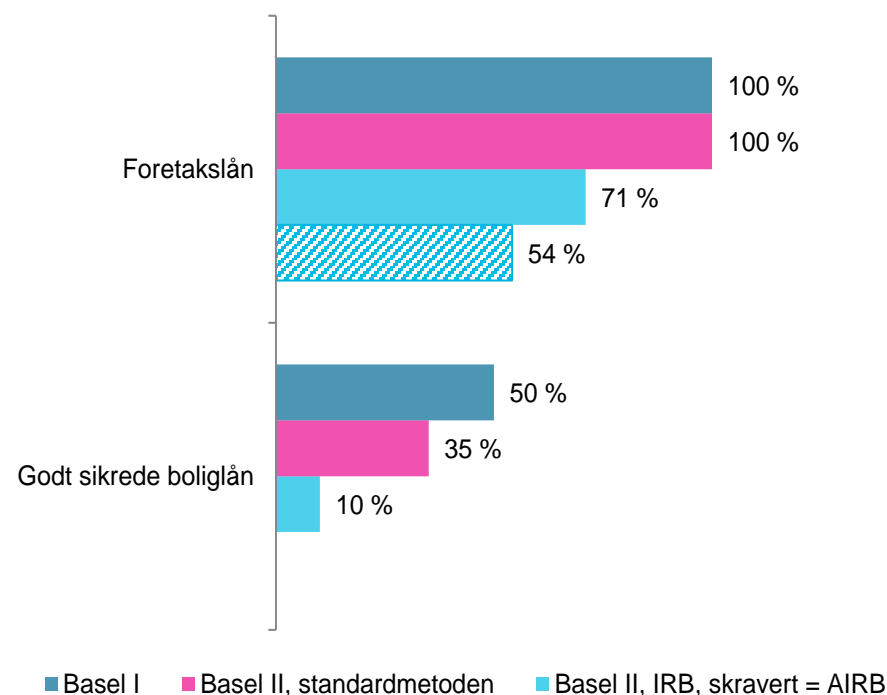
Kilde: Kvartalsrapporter

Utvikling i beregningsgrunnlag og forvaltningskapital

Forvaltningskapital og beregningsgrunnlag med gulv

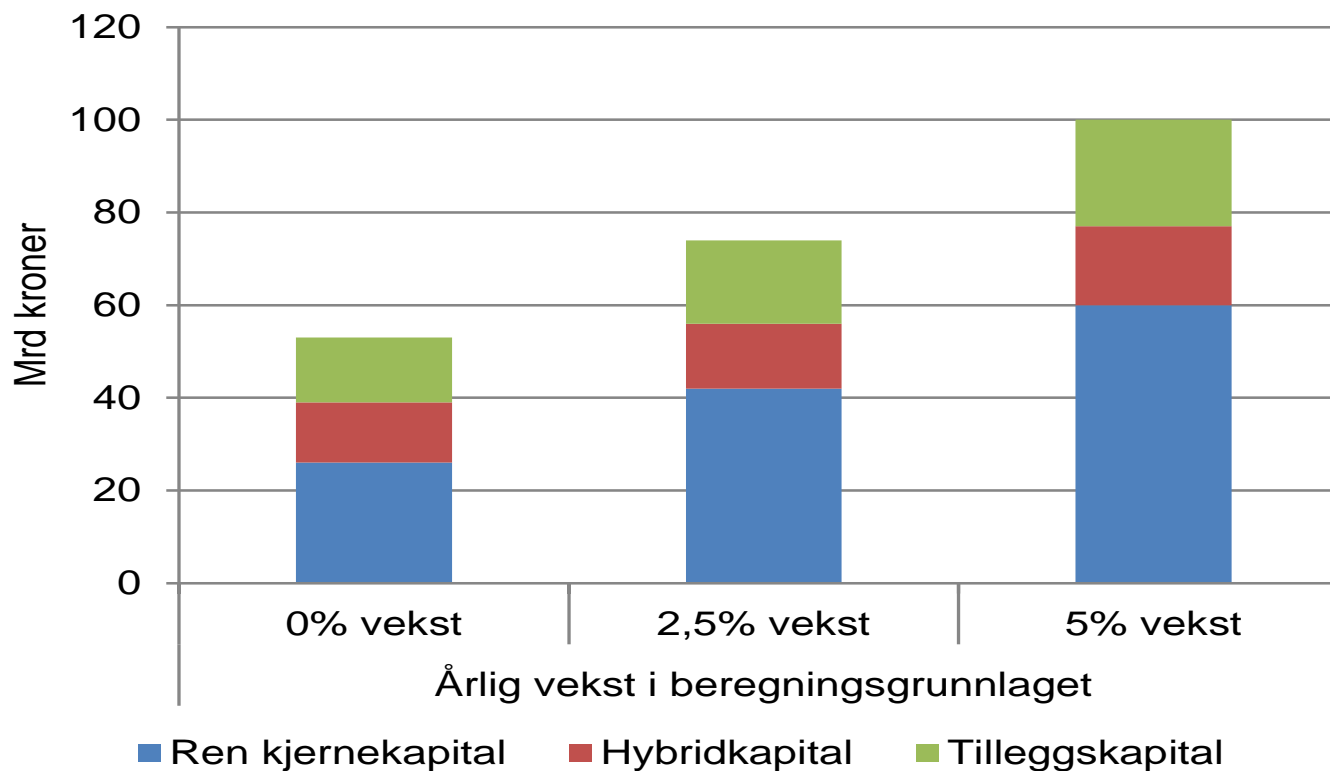

Gjennomsnittlig risikovekter i norske banker per 2. kvartal 2013

Kilde: Finanstilsynet

Anslag for kapitalbehov per 1. juli 2016

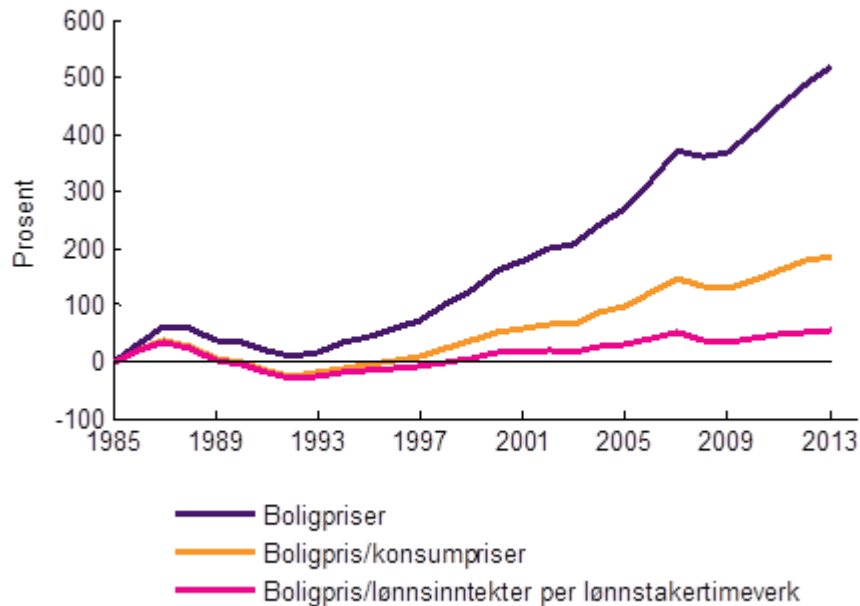

Kilde: Finanstilsynet

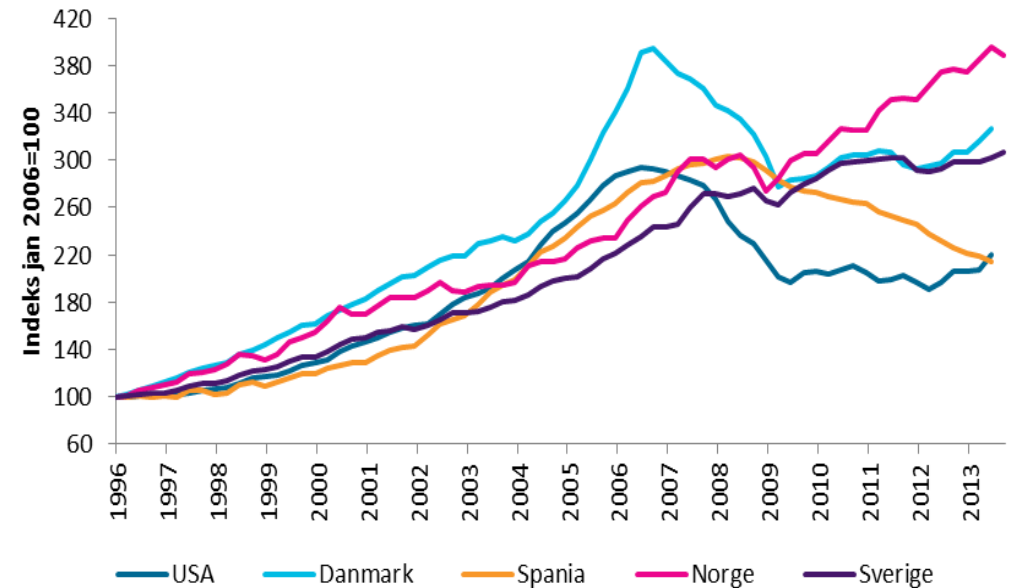
BOLIGMARKEDET

Boligmarkedet

Boligpriser i Norge

Boligpriser i utvalgte land

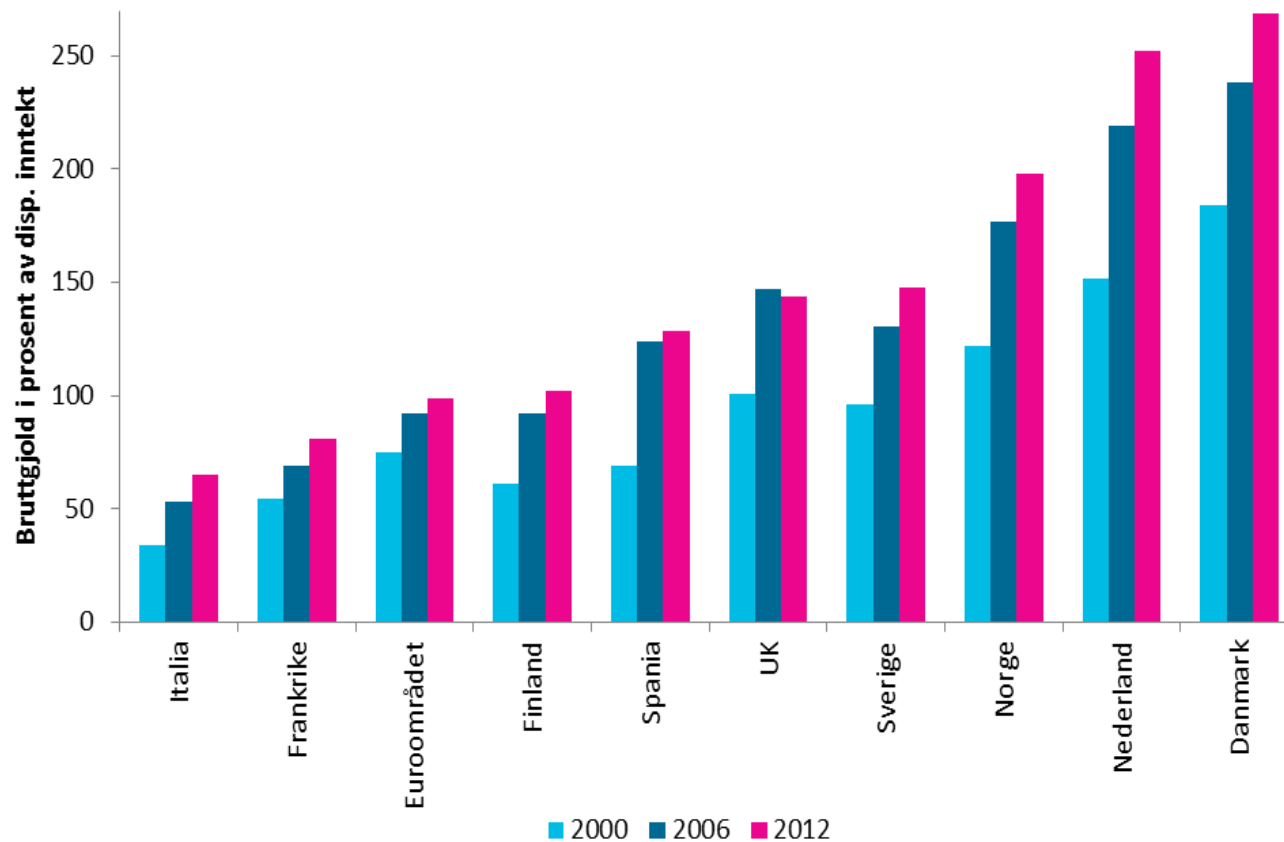

Kilder: EEF, Eiendomsverdi, Finn.no og Statistisk sentralbyrå

Kilde: Thomson Reuters Datastream

Husholdningene

Gjeldsbelastning i utvalgte land

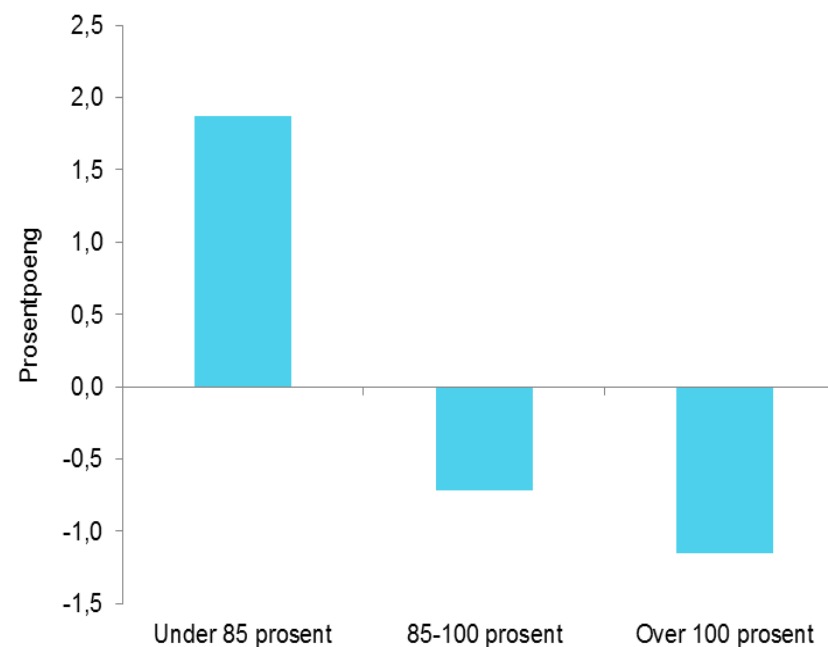
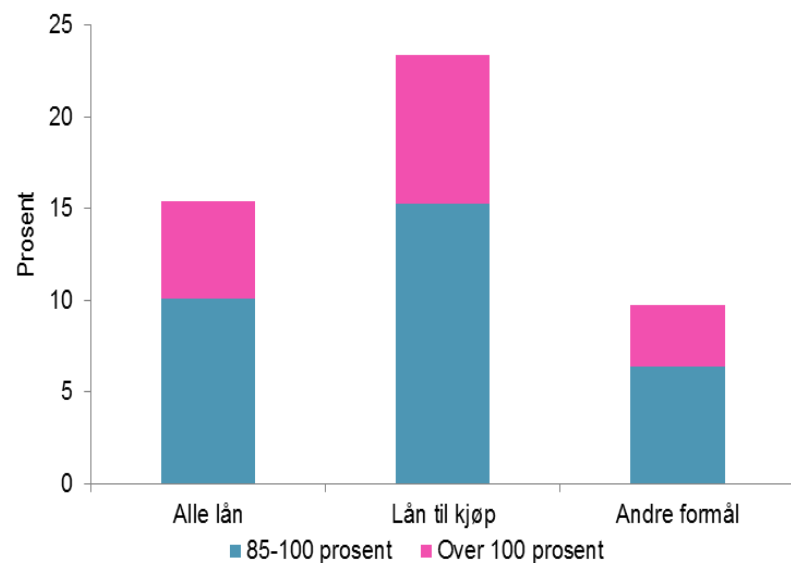

Kilder: Eurostat, Thomson Reuters Datastream og Norges Bank

Boliglånsundersøkelsen 2013

Belåningsgrad på nedbetalingslån*

Alle lån: endring fra boliglånsundersøkelsen 2012

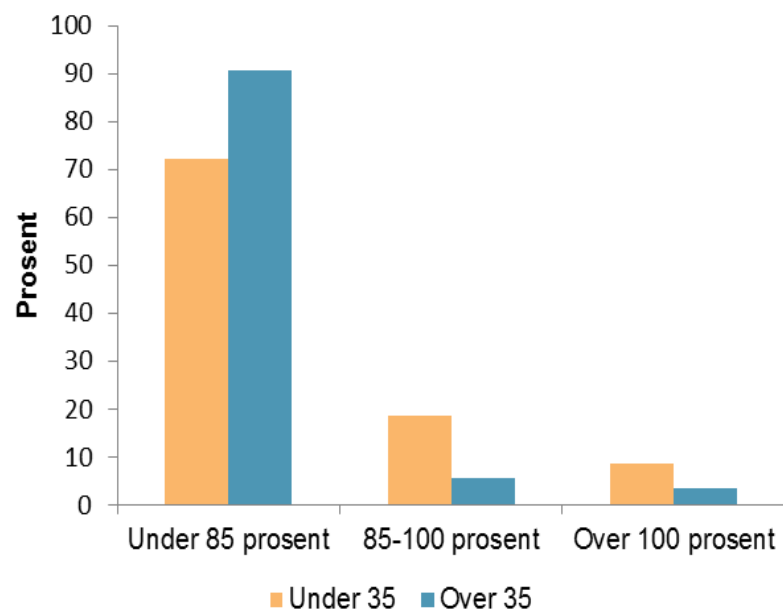

*antall lån

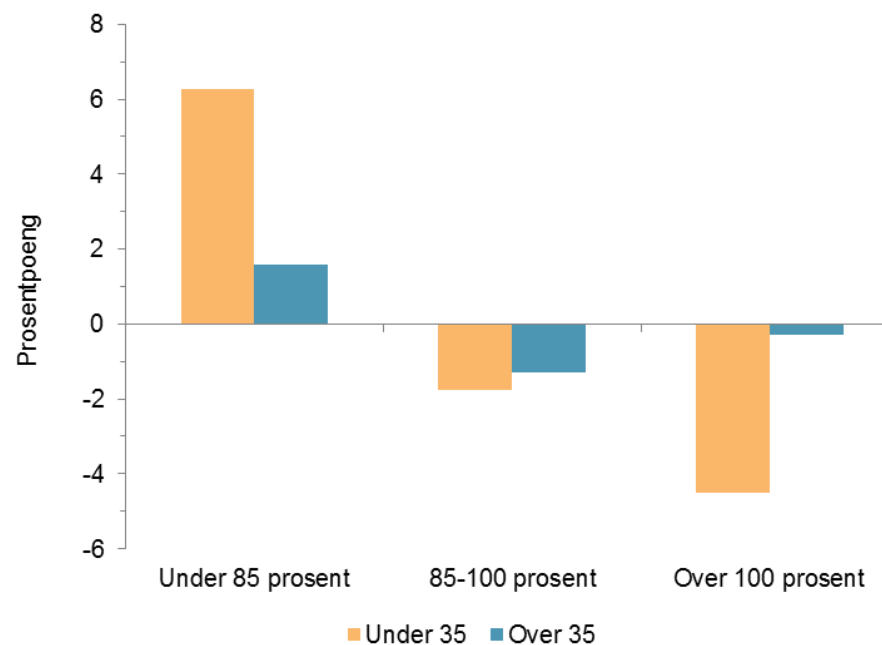
Kilde: Finanstilsynet

Boliglånsundersøkelsen 2013

Belåningsgrad på nedbetalingslån*
fordelt på alder

Endring fra boliglånsundersøkelsen 2012

*Antall lån

Kilde: Finanstilsynet

Oppsummering

- Stor internasjonal usikkerhet
- Norsk økonomi sårbar ved tilbakeslag i verdensøkonomien/lavere oljepris. Svakere utvikling i norsk økonomi vil gi økte utlånstap
- Høye nivåer på husholdningsgjeld og boligpriser kan utløse eller forsterke en nedgang
- God lønnsomhet i bankene gir godt utgangspunkt for ytterligere styrking av soliditeten for å møte økte regulatoriske krav og risiko

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

